یادداشت

پر کردن سالن نمایش افتخار نیست

هادی مرزبان
کارگردان تئاتر

در حال حاضر تالار وحدت به مکانی تبدیل شده که هر کس توانایی پرداخت پول بیشتری دارد، می‌تواند اثرش را در آن جا به صحنه ببرد. فراموش نکنید که تالار وحدت روزگاری کعبه آمال همه هنرمندان ما بود و ما الان فقط همین یک سالن را که شأن و منزلت بالایی دارد در اختیار داریم. نباید اجازه داد هر کس به هر قیمتی در این تالار کارش را به صحنه ببرد مگر این که از گذشته سابقه و موفقیتی برخوردار باشد که همه تأیید کنند. متاسفانه تالاری به این بزرگی و باعظمت که باید مختص اجرای آثار فاخر باشد، به اجراهایی اختصاص می‌یابد که شأن این تالار را زیر سوال می‌برند. بیشتر تماشاگران چنین اجراهایی مخاطب حرفه‌ای هنر نیستند و اکثرا نمی‌توانند شأن حضور در چنین تالاری را رعایت کنند. من بارها به دیدن کنسرت‌ها و نمایش‌های مختلف در این تالار رفته و خودم نیز نمایش‌های بسیاری را در آن جا روی صحنه برده‌ام اما متاسفانه در سال‌های اخیر شاهد بودم بسیاری از تماشاگران تلفن‌های همراهشان روشن است، فیلم و عکس می‌گیرند و حتی برخی هنگام اجرای موسیقی یا نمایش مشغول بازی هستند. این امر نشان‌دهنده این است که چنین مخاطبانی تنها به قصد این که پُز حضور در تالار وحدت را بدهند به آن جا آمده‌اند و هیچ تصوری از اجرا در چنین مکانی ندارند. البته معتقدم که مشکل از تالار وحدت نیست چون آقای سعیدی‌پور، مدیر تالار وحدت را می‌شناسم و می‌دانم که وی و همکارانش همگی همراه هنر هستند و در سال‌های اخیر خودشان به نوعی به هنرمند تبدیل شده‌اند. این سیاست متعلق به دوره‌های گذشته بوده و هنوز هم اجرا می‌شود اما امیدوارم آقای مراد خانی به این مسأله توجه ویژه‌ای داشته باشد. مسأله فقط تالار وحدت نیست و باید مکان‌های مطرح هنری کشور دارای جایگاه بالایی باشند و برای دادن اجرا چه تئاتر و چه موسیقی و حتی مراسم‌های مختلف این مسأله را منظور قرار داد. متاسفانه در یکی دو سال گذشته شاهد این بودیم که برخی با استفاده از هنر پیشه‌های شناخته شده سینما و با توجه به مناسباتی که با مدیران بالاتر دارند نمایششان را در تالارهایی فرهنگی که شأن و مقام بالایی دارند به صحنه بردند اما امیدوارم شورایی تشکیل شود تا آثار هنرمندان پیشکسوت و اساتید این رشته را برای اجرا مورد بررسی قرار دهد تا هر کس نتواند به خودش اجازه دهد در مکانی همچون تالار وحدت یا تئاتر شهر نمایشش را به صحنه ببرد. این که فقط سالن نمایش را پر از مخاطب کنند افتخار نیست. مهم این است که آن اثر متأنیت اجرا در سالنی که برایش در نظر گرفته شده را دارد یا خیر.

به نقل از مهر

دیالوگ روز

خسرو سینایی، کارگردان: ورود من به عرصه فیلمسازی خارج از سیستم متداول و معمول شکل گرفته است. من در خانواده‌ای که همگی پزشک بودند متولد شدم و این انتظار وجود داشت که من نیز یکی از پزشکان خاندان سینایی شوم اما این طور نشد و به نوعی به میراث خانوادگی خود پشت کردم و راه هنر را آغاز کردم.

احمد مهران‌فر، بازیگر: من بهترین لحظات زندگی‌ام را روی صحنه و جلوی دوربین داشتم. لحظاتی که به رسالتی از خودم و همه چیز جدا می‌شوم. یک جاهایی واقعا خنده‌دام می‌گیرد. من در زندگی واقعی خنده‌رو نیستم اما در «شاهگوش» یا «پایتخت» یک جاهایی واقعا خنده‌دام می‌گیرد و نمی‌توانم خودم را کنترل کنم. در صورتی که در زندگی واقعی چندان چیز خنده‌داری نمی‌بینم. سریال‌های مثلا طنزی که آدم‌ها خیلی جاها به آنها می‌خندند مرا نمی‌خندانند.

مسعود فراستی، منتقد: من خیلی آدم خوبی هستم و در خانه ظرف می‌شویم و آشپزی هم می‌کنم. گاهی ممکن است به کم بودن آویشن و زیاد بودن فلفل گیر بدهم اما همسرم را اذیت نمی‌کنم. اگر از او بپرسید نمی‌گوید زندگی با من خیلی سخت است چون من همان حقی که برای خودم قائلم برای او هم قائلم.

سروش صحت، بازیگر و کارگردان: در سریال خارجی طرف وکیل است ما هم می‌بینیم و اصلا فکر نمی‌کنیم که همه وکیل‌های جهان این شکلی هستند اما این جا با پزشکان شوخی کنند همه معترض می‌شوند. باورتان نمی‌شود ما سر اسم اینشتن که روی گربه گذاشتیم با اعتراض مواجه شدیم که چرا به او توهین کردید؟ آیا کسی در جهان وجود دارد که بتواند به اینشتن توهین کند؟ ما داریم با آدم‌هایی شوخی می‌کنیم که گربه و ماشین و ماشین لباسشویی و کوله‌پشتی‌شان هم اسم دارد. اشکالی هم ندارد، این فقط یک شوخی است.

گفت‌وگوی «شهروند» با «مرضیه برومند»، «فرزاد موتمن»، «کیوان علی‌محمدی» و «مهراوه شریفی‌نیا»

مورد عجیب نگارخانه بیلبوردی

زهرا انجفی | چندی پیش بود که شهرداری تهران با اجرای طرح «نگارخانه‌ها به وسعت یک شهر» جان تازه‌ای به کلانشهر تهران دمید. سعید شهلاپور، هنرمند پیشکسوت و عضو شورای سازمان نیماسازی شهر تهران پیشگام شده بود تا با ایده نویی مردم را با فضای متفاوتی در تهران روبه‌رو کند. او و همکارانش در سازمان زیباسازی شهر تهران، شهرداری را مجاب کرده بودند تا نسبت روزی درآمدزایی از بیلبوردهای تبلیغاتی را کنار بگذارد و به خاطر روح شهر تهران هم که شده بیش از ۱۷۰۰ اثر هنری از هنرمندان ایرانی و خارجی دوره‌های مختلف را روی سازه‌های تبلیغاتی چون بیلبوردها، عرشه پل‌ها و پرتابل‌های تجاری به نمایش دربیاورد. ۱۶۰۰ بیلبورد تبلیغاتی طی ۱۰ روز تهران را به نگارخانه بزرگی تبدیل کردند که بازخوردهای فراوانی در داخل و خارج از کشور داشت. البته کمتر کسی بود که از این طرح استقبال نکند یا جمله‌ای در انتقاد به آن بیان کند. «بیزبورک تایمز»، «بی‌بی‌سی»، «گاردین» و... از رسانه‌های خارجی بودند که این اقدام شهرداری تهران را مورد تحسین قرار دادند و قالیباف را «حامی هنر» نامیدند. همین استقبال موجب شد تا محمدباقر قالیباف، شهردار تهران در صفحه شخصی خود در اینستاگرام و فیس بوک از هنرمندان و مردم بابت همراهی‌شان با این طرح تشکر کند.

اما عده‌ای از هنرمندان آثار تجسمی هم بودند که نسبت به اجرای «نگارخانه‌ای به وسعت یک شهر» انتقاد داشتند. آنها معتقد بودند شهرداری نباید بدون کسب اجازه از مالکان آثار یا پرداخت مبلغی به آنها از این آثار استفاده می‌کرد. هر چند که بیشتر آثاری که در این طرح استفاده شدند، متعلق به هنرمندانی بودند که سال‌ها از درگذشت آنها گذشته است.

زکات هنرمان را به مردم بپردازیم

مرضیه برومند، کارگردان سینما و تلویزیون هم اجرای طرح «نگارخانه‌ای به وسعت یک شهر» را دوست داشته است؛ «فضای شهر تهران در این مدت بسیار زیبا و محترم شده بود.» او در خصوص هنرمندانی که از این طرح گله‌مند هستند، می‌گوید: «آثاری که استفاده شده بود بیشتر متعلق به هنرمندان بنام بود که درآمدهای خوبی دارند و بهتر است که زکات هنرشان را به مردم بپردازند.» برومند معتقد است عیبی ندارد اگر هنرمندان در جایی به مردمی‌تر شدن فرهنگ و هنر کمک کنند؛ «گذاریم چشم مردم به دیدن زیبایی عادت کند. اگر چه بعضی از این آثار که انتخاب شده بودند، آنچنان مطابق با ذائقه عامه مردم نبودند.» او حتی پیشنهاد می‌دهد: «کاش شهرداری همیشه بیلبوردهای مشخصی را به نقاشی و آثار تجسمی اختصاص دهد لازم هم نیست حتما از آثار هنرمندان اسم و رسم‌دار استفاده کند. می‌توانند آثار برتر دانشجویان یا هنرمندان جوان را انتخاب کنند تا آنها مورد تشویق قرار بگیرند.»

هنرمندان تجسمی درآمد خوبی دارند

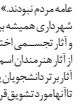

فرزاد موتمن، کارگردان سینما هم از تجربه خودش در طول اجرای طرح «نگارخانه‌ای به وسعت یک شهر» می‌گوید: «خود من زمانی که در سطح شهر تردد می‌کردم از دیدن این آثار لذت می‌بردم.» او کل این جریان را اتفاق خوبی ارزیابی می‌کند، چون چشم مردم را به روی یک سری تصاویر متفاوت باز کرده است؛ «شهرداری در طول اجرای این طرح بخشی از درآمد خودش را از دست داد. البته هنرمندان هم درست می‌گویند، بالاخره آنها هم دستمزدی دارند اما باید به این موضوع هم توجه کنیم که اکثر این آثار خیلی جدید نبودند و با توجه به این که فقط از عکس آثار استفاده شده بود نه خود اصل اثر، نیاز به پرداخت دستمزدی نبود.» موتمن معتقد است «هنرمندان رشته‌های مختلف تجسمی بسیار ثروتمند هستند چرا که هنر نقاشی جزو هنرهای پرارزش محسوب می‌شود و آثار مختلف تجسمی با رقم‌های بالایی خرید و فروش می‌شود؛ «بنابراین فکر نمی‌کنم دستمزد ناچیزی که شهرداری قرار بود پرداخت کند هم تأثیر آنچنانی در زندگی آنها داشته باشد.»

چرا همیشه به دنبال نقاط منفی هستیم؟

مهراوه شریفی‌نیا، بازیگر سینما و تلویزیون درباره این انتقادات می‌گوید: «شهرداری از اجرای این طرح درآمدی کسب نمی‌کند، حتی ضرر هم می‌کند چون ۱۰ روز بیلبوردهای تبلیغاتی‌اش را به نمایش آثار هنری اختصاص داده است.» او معتقد است اجرای این طرح در این وسعت بسیار خوب است و به نوعی حمایت از هنر محسوب می‌شود؛ «اگر شهرداری از اجرای این طرح درآمدی کسب می‌کرد باید پولی هم به هنرمندان پرداخت می‌کرد اما در حال حاضر به نظر نمی‌رسد این خواسته معقولی باشد.» به گفته شریفی‌نیا اجرای «نگارخانه‌ای به وسعت یک شهر» باعث ارتقای فرهنگ مردم می‌شود و همه باید از آن حمایت کنند. او به این موضوع اشاره می‌کند که؛ «شهرداری تهران می‌توانست از آثار هنرمندان ایرانی استفاده نکند اما حالا به شکل دلچسبی آثار هنری مختلفی را به نمایش درآورده است که حرکتی شایسته و قابل تقدیر است.» چرا ما در هر اقدامی به دنبال بخش منفی آن می‌گردیم؟ این سوال را شریفی‌نیا مطرح می‌کند و می‌گوید: «این اصلا اتفاق خوبی نیست. کاش کمی مثبت‌تر به این طرح نگاه کنیم.» آن‌طور که خودش بیان می‌کند اگر او به جای هنرمندان تجسمی بود و یکی از آثارش در این طرح به نمایش درمی‌آمد؛ «کلی ذوق می‌کردم.»

بیلبوردها دیگر سوهان روح‌مان نبودند

کیوان علی‌محمدی، کارگردان سینما دیدگاه متفاوت‌تری دارد. او معتقد است همه؛ هنرمندان و شهرداری تهران حق دارند؛ «هنرمندان داخلی با این شرایط سخت اقتصادی در حال گذران زندگی هستند و از طرفی شهرداری هم بیلبوردهای تبلیغاتی‌اش را به اجرای این طرح اختصاص داده است.» البته او می‌گوید باید بحث حقوق مولف در این مورد بررسی شود. اما به صورت کلی اجرای طرح «نگارخانه‌ای به وسعت یک شهر» را اتفاق جذابی می‌داند؛ «در این چند روزی که این طرح اجرا شد، زمانی که از خانه بیرون می‌آمدیم دیگر لازم نبود با تبلیغات مواجه شویم و بیلبوردها سوهان روح‌مان نبودند.» مردم در این مدت آثار هنری را دیدند که شاید پیش‌تر کمتر به دنبال دیدن آن بودند. اینها را علی‌محمدی می‌گوید و اشاره می‌کند که؛ «البته این طرح اشکالاتی هم داشت، چون اولین بار بود که اجرا می‌شد یا حتی می‌شد کارهای دیگری هم برای بهتر شدن آن انجام داد. مثلا می‌شد در هر مسیر تنها آثاری از یک سبک یا مکتب را به نمایش درآورد.»

کشف عکس‌هایی قدیمی و منحصر به فرد در تایمز

عکس گرفتن از هنرمندان در دهه‌های گذشته مثل امروز نبود که هر کسی بتواند با در دست گرفتن دوربین و حضور در محافل مختلف دهه‌ها صدها عکس در دست‌های مختلف از آنها بگیرد. در دوران قبل از دیجیتالی شدن مقوله عکس، تک‌تک فریم‌های نگاتیوی از اهمیت و بهای بر خوردار بود ولی این نگاتیوها که قابلیت کپی شدن به شکل امروز را نداشتند هرازچندگاهی در میان انبوهی از خرت و پرت‌های افراد گم و گور یا به دست فراموشی سپرده می‌شدند به همین دلیل هم سال‌هاست هر از چند گاهی در جست‌وجوی وسایل قدیمی گاهی مجموعه نگاتیوهایی به دست می‌آید که عکس‌های دیده نشده و مهمی را در دل خود دارد. در تازه‌ترین اتفاق مجموعه‌ای از عکس‌های ناب و دیده نشده‌ای از هنرمندان بزرگ دنیا که زمانی در مجله تایمز تلویزیون گرفته شده ولی هیچ گاه چاپ نشده یافت شده است. عکس‌هایی ناب و دیدنی از هنرمندانی چون محمدعلی کلی، پیتر سلرز، گروه بیتلز، وودی آلن، رونی بارکر، کیت اومارا، آلفرد هیچکاک و لیز مینلی دیده می‌شود. این عکس‌ها که متعلق به پشت صحنه برنامه‌های تلویزیونی بین دهه‌های ۵۰ تا ۶۰ است قرار است به‌زودی به فروش برسند.

در یک جمله

دو نمایش تقدیم به مادران ۱۷۵ غواص شهید شد

یکی از کارگردانان زن تئاتر ایران در حرکتی تحسین‌آمیز دو نمایش خود را که در قالب فستیوال دوسالانه تئاتر سوند در شهر مالمو روی صحنه رفتند، به مادران ۱۷۵ غواص شهید ایرانی که پیکرشان به تازگی کشف و به وطن بازگردانده شده، تقدیم کرد. گروه «یلس تمام» به سرپرستی زهرا صبری نمایش‌های «تا یک بشمار» و «زمین و چرخ» را در این فستیوال روی صحنه برده است. «تا یک بشمار» برگرفته از اشعار خیام است و به موضوع جنگ می‌پردازد، نمایش «زمین و چرخ» هم برگرفته از اشعار مولوی است. این گروه تئاتری پیش از این در کشورهای مختلف از جمله روسیه، فرانسه و اسپانیا آثار خود را روی صحنه برده است. این حرکت آنها با استقبال مخاطبان حاضر در سالن اجرای نمایش مواجه شد.

رویداد

مخرج مشترک هم آمد!

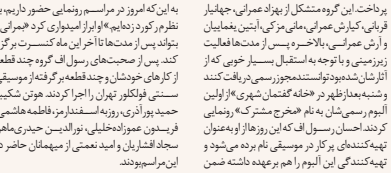

آنها که برنامه «خندوانه» را دنبال می‌کنند به خوبی گروه «همرانی» را می‌شناسند. گروهی که در سری اول این برنامه با خلاقیتی کم‌نظیر قانون ممنوعیت نمایش سازها در تلویزیون را دور زد و به اجرای آهنگی زنده با استفاده از نرم‌افزارهای روی تبلت خود پرداخت. این گروه مشکل از بهزاد عمرانی، جهانبار قربانی، کیارش عمرانی، مانی مرکی، آبتین بغمایان و آرش عمرانی، بالاخره پس از مدت‌ها فعالیت زیرزمینی و با توجه به استقبال بسیار خوبی که از آثارشان شده بود توانستند مجوز رسمی دریافت کنند و شنبه بعدازظهر در «خانه گفتمان شهری» از اولین آلبوم رسمی‌شان به نام «مخرج مشترک» رونمایی کردند. احسان رسول‌اف که این روزها از او به‌عنوان تهیه‌کننده‌ای پرکار در موسیقی نام برده می‌شود و تهیه‌کنندگی این آلبوم را هم برعهده داشته ضمن مرور خاطرات آشنایی‌اش با این گروه درباره این آلبوم گفت: «خوشحالیم که بعد از چند ماه رفت و آمد و تلاش برای گرفتن مجوز امروز شاهد رونمایی از آلبوم گروه هستیم. ماتازه روز سه‌شنبه هفته گذشته موفق شدیم که مجوز نهایی اثر را دریافت کنیم و با توجه به این که امروز در مراسم رونمایی حضور داریم، به نظرم رکورد زده‌ایم.» او ابراز امیدواری کرد «همرانی» بتواند پس از مدت‌ها تا آخر این ماه کنسرت برگزار کند. پس از صحبت‌های رسول‌اف گروه چند قطعه از کارهای خودشان و چند قطعه برگرفته از موسیقی سنتی فولکلور تهران را اجرا کردند. هوتن شکیبا، حمید پورآذری، روزبه اسفندار مزد، فاطمه هاشمی، فریدون عموزاده خلیلی، نورالدین حیدری ماهر، سجاد افشاریان و امید نعمتی از میهمانان حاضر در این مراسم بودند.

خوشخوانی

بازگشت دوباره نایی جان و باشو

«باشو غریبه کوچک» با گذشت ۳۰ سال پس از ساخت و ۵ سال پس از اولین اکرانش در سال ۱۳۶۹ از ۱۶ خرداد در سینماهای گروه هنر و تجربه روی پرده می‌رود.

«باشو غریبه کوچک» ششمین فیلم بهرام بیضایی در مقام کارگردان است که در سال ۱۳۶۴ ساخته شد و سوسن تسلیمی، عدنان عفرولیان و پرویز پورحسینی بازیگران اصلی آن هستند. داستان فیلم روایتگر مقطعی از زندگی پسری به نام باشو است که در فرار از جنگ ایران و عراق، به طور اتفاقی به شمال ایران می‌رسد و زنی گیلانی او را پناه می‌دهد. «باشو غریبه کوچک» با این که پس از ساخت مورد بی‌مهری زیادی از سوی مدیران وقت سینمایی قرار گرفت اما یکی از مهم‌ترین آثار تاریخ سینمای ایران است و در سال ۱۹۹۱ برنده جایزه اول جشنواره فیلم و هنر فرانسه شد.

اخبار کوتاه

علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حاشیه مراسم تجدید میثاق معاونان و مدیران این وزارتخانه و همچنین اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه با آرمان‌های بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی در حسینیه جماران گفت: سعی ما این است که به نظرات امام و مقام معظم رهبری درباره موضوعات مختلف ازجمله سینما، مطبوعات، رسانه‌ها و کتاب عمل کنیم، اما این که آیا ما در همه حوزه‌ها کاملا موفق بوده‌ایم یا نه؟، بحث دیگری است ولی تلاش ما همواره این بوده که نظرات امام راحل و رهبر انقلاب را در این حوزه مدنظر داشته باشیم.

ریک بیکر به‌عنوان یکی از پرافتخارترین شخصیت‌ها و نماد آرایش و جلوه‌های ویژه هالیوود معروف به هیولاساز برجسته هالیوود، می‌گوید قصد دارد در ۶۴سالگی بازنشسته شود و تقاضای رو به رشد صنعت فیلم برای جلوه‌های سی‌جی‌آی «ارزان و سریع» را به‌عنوان دلیل خود ذکر می‌کند.

ریس ویترا‌سپون از تهیه‌کنندگان خواست تا در فیلم‌هایشان به دنبال جلب توجه مخاطبان مونث باشند.

مدیر رادیو جوان به برنامه «چارسو» اشاره و بیان کرد که این برنامه به جای «کافه رادیو» از شنبه تا چهارشنبه ساعت ۱۵ روی آنتن می‌رود.

آنسامبل «داستا» به مدیریت هنری فردین خلعتبری با همراهی گروه «کریای» کشور تایلند تازه‌ترین کنسرت خود را به مناسبت شصتمین سالگرد روابط دیپلماتیک ایران و تایلند در تالار وحدت برگزار کرد.

رئیس مرکز روابط‌عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت ارشاد بیان کرد که روابط‌عمومی در چارت سازمان سینمایی تعریف شده و تعطیل نخواهد شد.

مجموعه داستان «آن که باد می‌کارد...» نوشته احمد طیابی توسط انتشارات آوای کلار منتشر و راهی بازار نشر شد.

کتاب «در صحبت اهل قلم» شامل گفتارها و مصاحبه‌هایی از نویسندگان و شاعران نامدار جهان با ترجمه وازریک درساهاکیان منتشر شد.

ویراست دوم «کهنه‌های همیشه نو» شامل ترانه‌های تخت حوضی، اثر مرتضی احمدی توسط نشر ققنوس راهی بازار کتاب شد.

فیلم سینمایی «پدیده» سومین فیلم علی احمدزاده به تهیه‌کنندگی سیدامیر سیدزاده به‌زودی جلوی دوربین می‌رود.

رئیس سازمان سینمایی و هنرهای نمایشی دفاع مقدس، از اجرایی شدن طرح سراسری اطلس نمایشی سرزمین‌های ایرانی در دفاع مقدس خبر داد.

دیوربانگ، دبیر نقدهای بین‌الملل هالیوود ریپورتر امروز دوشنبه ۱۱ خرداد با حضور در پردیس سینمایی ملت در نشستی تخصصی سخنرانی می‌کند. این نشست ساعت ۱۷ در طبقه مثبت ۲ برگزار می‌شود.

آئورلیانو آمادئی، کارگردان ایتالیایی و برنده ۵ جایزه از جشنواره ونیز ۲۰۱۰، امروز به پردیس سینمایی ملت می‌آید.

فستیوال آیینه‌دار ۲ از شنبه ۱۶ خرداد در سالن رودکی آغاز می‌شود و طی ۳ روز و با روزی ۳ سانس در ساعت‌های ۱۵، ۱۹ و ۲۱ ادامه پیدا می‌کند.